

УДК 339.9

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.26>**Ковальчук Т.Г.**кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5810-5970>

РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЙ У ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

У статті досліджено процес глобалізації світової економіки, що сприяє розвитку інформатизації у сфері платіжних послуг, поширенню інформаційних технологій та розширенню доступу до них для підприємств та споживачів послуг у різних країнах світу, розглянуто основні платіжні системи та визначено їх переваги і недоліки, виявлено технології, які забезпечують узгоджену взаємодію учасників ринку. Особливу увагу звернено на сегмент роздрібних платіжних послуг глобального ринку, де використовується широкий спектр різноманітних платіжних інструментів і засобів, які постійно удосконалюються, приймають нові форми і адаптуються під різні пристрої. Обґрунтовано, що впровадження нових технологій у всі сфери міжнародного бізнесу призводить до формування нових мережевих інтегрованих структур та веде до трансформації ринку платіжних послуг.

Ключові слова: технології, глобалізація, платіжні послуги, інноваційні інструменти, інформатизація.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення глобалізація сприяє розширенню ринку платіжних послуг і розвитку нових інноваційних інструментів для здійснення взаєморозрахунків між учасниками ринку. Впровадження нових технологій у всі сфери міжнародного бізнесу призвело до формування нових мережевих інтегрованих структур, що охоплюють різні галузі економіки та суспільної комунікації. Новітні технології та передача інформації через Інтернет створили передумови для виникнення багатьох видів послуг, а застосування інноваційних інструментів в міжнародних платіжних системах посилило інтегрування бізнесу на глобальних ринках. Стрімке впровадження технологічних інновацій, з одного боку, підвищують ефективність обслуговування, але з іншого – створюють потенційні ризики як для споживачів, так і для всієї економічної системи. Особливості цих ринків вимагають постійного моніторингу еволюції платіжних систем та актуалізують тему дослідження, щоб розробити нові підходи до їх ефективного управління на мікро- та макрорівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дану проблематику досліджували українські та зарубіжні вчені такі як: Апалькова В.В. [1], Барбара Брандл [8], Івасів Б.С. [2], Кравченко І.С. [4], Пиріг С.О. [3], Прийдун Л.М. [2], Рудан В.Я. [2], Адам Хейз [6] та інші. Однак, дослідження теми розвитку ринку міжнародних платіжних послуг залишається актуальним через постійні швидкі зміни та появу нових технологій.

Метою статті є аналіз впливу технологій на розвиток платіжних послуг та визначення їх ролі в умовах глобалізаційних процесів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток міжнародних платіжних послуг у світовій економіці, з одного боку, відзначається дифузією в інші сегменти фінансового ринку, а з іншого – трансформацією під впливом інформаційно-технологічних рішень як окремого напрямку діяльності, що охоплює всі суб'єкти економічної системи. Умови глобальної інформатизації суспільства дозволили ринку отримати глобальні розміри, а цифрові технології спростили перетин націо-

нальних платіжних просторів, тим самим створивши умови для вільного проведення міжнародних платіжних послуг та їх поширення в інші сегменти глобального фінансового ринку.

Локальний ринок міжнародних платіжних послуг охоплює економічні, юридичні та організаційні відносини, спрямовані на задоволення потреб споживачів у проведенні платіжних операцій через сферу фінансового посередництва, використовуючи спеціальні засоби та мережі в окремих сегментах глобального платіжного простору. Глобальний ринок міжнародних платіжних послуг є сукупністю локальних ринків і сферою функціонування міжнародних платіжних систем [1].

Концепція глобального ринку міжнародних платіжних послуг тісно переплетена з ідеєю міжнародних розрахунків, які представляють собою систему механізмів для вирішення грошових вимог і зобов'язань між різними суб'єктами у міжнародних економічних відносинах. Отже, міжнародні платіжні послуги виникають у результаті здійснення міжнародних розрахунків, які включають грошові трансакції між установами, підприємствами, банками та окремими особами, пов'язані з рухом товарів, матеріальних цінностей та послуг у міжнародному обігу [2].

На світовому ринку міжнародних платіжних послуг для обробки валютних операцій визнаною є платіжна система CLS (continuous linked settlement), яка відобразила зміни у функціонуванні фінансової індустрії, об'єднуючи центральні банки та провідні фінансові інститути світу в єдину глобальну систему розрахунків у реальному часі. CLS стала найбільшим розрахунковим сервісом у світі за обсягами угод, дозволяючи учасникам знизити ризики, пов'язані з можливими порушеннями зобов'язань щодо своєчасної оплати та іншими фінансовими ризиками.

Варто зауважити, що не всі міжнародні платіжні системи займаються кліринговими операціями. Наприклад, SWIFT, одна з найвідоміших систем, виконує виключно комунікаційну функцію. Її основні завдання полягають у забезпеченні швидкого, надійного, ефек-

тивного, конфіденційного та захищеного від несанкціонованого доступу телекомунікаційного сервісу для банків та стандартизації форм і методів обміну фінансовою інформацією. Учасниками SWIFT можуть бути країни та їхні банківські установи, які мають дозвіл на здійснення міжнародних банківських операцій та знаходяться в країні з регіональним процесинговим центром SWIFT. Однак, недоліком цієї системи є високі витрати на вступ до мережі, що утруднює участь для середніх та малих банків [3].

Серед сучасних платіжних систем виокремлюються ті, що відіграють ключову роль у функціонуванні економічного механізму ринку, і саме на них спрямовується підвищена увага та постійний контроль з боку регуляторів. Одним з принципових типів платіжних систем, які стосуються переказу великих сум, є система валових розрахунків, яка керується центральним банком. Наприклад, Швейцарська міжбанківська клірингова система (SIC) є прикладом такої системи, яка діє на користь Швейцарського національного банку. Такий тип систем передбачає комп'ютерну обробку у реальному часі та наявність операційних засобів контролю, що дозволяє центральному банку уникнути використання кредитів протягом дня.

Другою відомою моделлю систем переказу великих сум платежів є система валових розрахунків, яка також керується центральним банком та надає кредити протягом робочого дня. Наприклад, американська система Fedwire є прикладом такої системи і зазвичай використовується для операцій з міжбанківських розрахунків, здійснення платежів, пов'язаних з міжбанківськими позиками до наступного робочого дня, а також для платежів між корпораціями та розрахунків за операціями з цінними паперами [4].

Третьою моделлю систем переказу великих сум платежів є система відстрочених чистих розрахунків. Деякі системи цієї групи знаходяться під управлінням центрального банку (як, наприклад, CHAPS), тоді як інші управляються приватним сектором (як, наприклад, CHIPS).

Система Clearing House Automated Payments System (CHAPS) – це розподільча мережа, що заснована у Лондоні (Великобританія), де електронні платіжні повідомлення передаються безпосередньо від відправника платежу до одержувача платежу, обходячи центральний пункт обробки чи клірингову палату [5]. Протягом робочого дня учасники обмінюються повідомленнями через стандартизоване програмне забезпечення Gateway, яке діє як інтерфейс між банківською платіжною системою кожного учасника та мережею CHAPS у цілому. Ця система працює на основі розрахунків нетто, автоматично вираховуючи чисту неттопозицію відповідно до зобов'язань кожного учасника та відправляє її у Банк Англії для врегулювання в кінці дня.

Clearing House Interbank Payments System (CHIPS) – це приватна комп'ютеризована мережа для доларових трансфертів, яка діє в режимі онлайн [6]. Платежі через цю систему, головним чином, пов'язані з міжбанківськими операціями міжнародного характеру, включаючи доларові платежі за угодами з іноземною валютою, а також розміщення цінних паперів у євродоларах і виплату за ними доходів.

На відміну від міжнародних платіжних систем, що спрямовані на переказ великих сум платежів для обслуговування обмеженої групи учасників міжнародних економічних відносин, системи розрахунків дрібних сум обслуговують практично всіх учасників економічної діяльності на міжнародному ринку платіжних послуг. Основними перевагами цих систем є висока швидкість обробки та широкий спектр застосування. Головною метою їх функціонування є збільшення частки безготівкових розрахунків у роздрібних платежах, що призводить до зменшення готівкового обігу і поліпшення якості банківського обслуговування населення за рахунок впровадження прогресивних платіжних інструментів, які постійно удосконалюються, приймають нові форми і адаптуються під різні пристрої.

З ініціативи Комітету з питань платіжних і розрахункових систем в практиці спостереження за оптовими платіжними системами використовується термін «системно значущі платіжні системи» (SIPS). Зазвичай до категорії SIPS належать системи валових розрахунків у реальному часі (Real Time Gross Settlements (RTGS)), такі як Fedwire (США) та TARGET 2 (Єврозона), оскільки через них проходяться значні обсяги платежів. Також до цієї групи відносяться великі системи, які здійснюють платежі на основі неттингу, наприклад, євро CHAPS у Великобританії. Система мультивалютних розрахунків CLS (США) також входить до категорії SIPS, оскільки через неї проходять всі остаточні розрахунки за валютними конверсійними операціями та операції з похідними фінансовими інструментами.

Глобалізація на ринку міжнародних платіжних відносин суттєво обумовлена використанням Інтернету, що забезпечує швидкість обробки даних та проведення операцій в телекомунікаційних мережах, а також сприяє мережевій взаємодії між споживачами та постачальниками міжнародних платіжних послуг. До причинно-наслідкових явищ інноваційного характеру можна віднести: заміщення традиційних технологій цифровими платформами; структурну трансформацію цифрових секторів ринку; розвиток інноваційних платіжних інструментів та інше.

Інтенсивний розвиток глобального ринку міжнародних платіжних послуг в економічно розвинених країнах призвів до необхідності розробки нових технологій на всіх рівнях: глобальному, транснаціональному, міждержавному та національному, а також нових механізмів регулювання для забезпечення безпеки електронних платежів. Наприклад, у Європейському Союзі розроблено нові Директиви про платіжні послуги (PSD2), що встановлюють вимоги до належної перевірки клієнтів систем електронних грошей (CDD). При цьому дотримання третьої Директиви ЄС по боротьбі з відмиванням грошей (AML3) є критичною умовою для здійснення платежів. Ці європейські директиви повинні бути транспоновані в національне законодавство всіма державами-членами, однак держави-члени можуть встановлювати більш суворі правила, ніж вимагає директива. Це може призводити до розбіжностей у виконанні вимог, встановлених у директиві, на рівні ЄС.

Існують вагомі аргументи на користь використання електронних грошей (ЕМ). Вступ людства в інформаційну (цифрову) економіку піднімає питання необхідності створення універсального платіжного засобу, придатного як для матеріального, так і для електронного світу, особливо в контексті глобальних ринків електронної комерції. Більшість вчених на сучасному етапі розвитку глобального ринку вважають електронні гроші найвищою стадією еволюції грошей, причому їх поява пов'язана з потребами електронної комерції та розвитком інформаційних технологій у фінансовій сфері. Завдяки технологіям, електронні платіжні засоби, включаючи електронні гроші, мають численні переваги, проте вони також несуть суттєві ризики для споживачів міжнародних платіжних послуг. Тому актуальним є питання створення механізмів для мінімізації або навіть ліквідації ризиків, пов'язаних з міжнародними платіжними послугами, що використовують електронні платіжні системи.

Згідно з класифікацією Європейського центрального банку, до платіжних систем великих сум належать такі системи, як TARGET2, EURO 1 і CLS [7]. TARGET2 є платіжною системою, розробленою євросистемою, яка забезпечує розрахунки в євро в режимі реального часу. Ця система використовується для проведення великих сум між центральними банками різних країн, європейськими банками та банками-учасниками. EURO 1 представляє собою міжбанківську платіжну систему, створену Європейською банківською асоціацією. Вона використовується європейськими банками для розрахунків на чистій основі. Платежі здійснюються протягом дня, а в кінці дня виконуються остаточні розрахунки через рахунки, відкриті в Європейському центральному банку.

Структура платіжного обороту в зоні євро відзначається паралельним існуванням різних європейських платіжних систем. Кожна держава-член ЄС підтримує систему валових розрахунків у режимі реального часу (RTGS) для здійснення платежів у євро. Ці національні системи RTGS пов'язані між собою технічними зв'язками і утворюють платіжний механізм, що підтримується Європейським центральним банком.

Інфраструктура обробки платежів і цінних паперів у зоні євро пройшла фундаментальні зміни як перед введенням євро, так і після нього. Впровадження єдиної валюти, технологічний розвиток, фінансові інновації та глобалізація сприяли розбудові інфраструктури європейського ринку платіжних послуг для здійснення платежів, торгівлі, клірингу та розрахунків. Це також підштовхнуло зусилля з гармонізації, інтеграції та консолідації діяльності суб'єктів господарювання та сприяло формуванню єдиного платіжного простору не лише в зоні євро, а й у суміжних країнах.

Інновації в технологіях істотно розширюють інструментарій взаємодії суб'єктів світової фінансової системи, включаючи проведення розрахунково-платіжних операцій. У систему міжнародних розрахунків включено велику кількість суб'єктів, які є отримувачами та платниками грошових коштів (як готівки, так і безготівкових), а також посередників, які забезпечують коректне здійснення операцій з фінансовою, організаційною та технічною точкою зору. За допомогою комплексу автоматизованих засобів забезпечується

взаємодія між банками, які є сторонами платіжних послуг. Безумовно, на сьогоднішній день ефективність міжнародних платіжних операцій може підвищуватися саме за рахунок масштабної комп'ютеризації сфери міжнародних економічних відносин. Глобалізація, яка є важливою складовою сучасних процесів, базується на створенні глобального економічного простору за допомогою нових моделей виробництва та міжнародного розподілу праці, заснованих на Інтернеті та телекомунікаційних платформах. Це явище проявляється у міжнародних економічних відносинах через ряд причинно-наслідкових зв'язків, які охоплюють глобальні, інноваційні технологічні та соціально-економічні наслідки.

У структурі глобального ринку міжнародних платіжних послуг переважають платіжні системи великих сум, які збирають та обробляють найбільші грошові потоки. В більшості країн ці системи управляються центральним банком або за його участю, переважно на основі системи валових розрахунків в реальному часі (RTGS). Також спостерігається зростання кількості роздрібних міжнародних платіжних систем у структурі глобального ринку. Вони характеризуються значною кількістю учасників і, відповідно, високим рівнем конкуренції. Інтенсивний розвиток міжнародних платіжних послуг супроводжується поширенням сегменту електронних грошей. Це спонукало економічно розвинені країни розробляти нові методи регулювання електронних платежів з метою зменшення ризиків, встановлюючи систему лімітів на операції та моніторинг грошових потоків для виявлення типових шаблонів, що чутливі до шахрайства.

Технологічні тенденції у фінансовому секторі та регуляторний натиск для просування цифрових технологій зробили фінансовий сектор привабливим для нових гравців, таких як стартапи і великі технологічні компанії, такі як Apple, Amazon і Facebook. Ці компанії особливо зацікавлені у платіжному секторі, оскільки він забезпечує доступ до цінних даних про транзакції. Вони прагнуть інтегрувати платіжні системи у свої платформи, щоб отримати доступ до цих даних і збільшити час перебування клієнтів на своїх платформах.

Проте виникає питання, як цей розвиток впливає на олігополістично забезпечену фінансову інфраструктуру, що забезпечує глобальні платежі. В цілому, існують щонайменше два різних варіанти розвитку подій. Перший варіант розвитку подій полягає в трансформації підготовчої частини банківської діяльності, яку здійснюють технологічні компанії. Це означає, що авторизація платежів або кредитних заявок може проводитися без використання інтерфейсу банків. Ці нові гравці використовують цифрові технології для ініціювання платежів або доступу до інформації про рахунки клієнтів, роблячи її доступною для сторонніх поставальників від імені клієнта. Наприклад, це може включати перевірку кредитоспроможності в рамках онлайн-заявки на кредит. Однак внутрішня частина банківської справи, така як кліринг і розрахунки, в основному залишається незмінною.

Першою компанією, що працювала таким чином на фронт-енді, була PayPal, заснована в 1998 році. Пізніше, велика хвиля стартапів у платіжному секторі

привела до заснування таких компаній, як Klarna або iZettle, а також до розвитку фінансових послуг великими технологічними компаніями, такими як Apple Pay та Google Pay. У кінці 2010-х років спостерігалася консолідація на ринку постачальників платіжних послуг, але поки що не зрозуміло, хто стане лідером у цьому сегменті. Проте, на прикладі компаній, що випускають кредитні картки, ми бачимо, що ринок платіжних провайдерів розвиває сильні мережеві ефекти, тому подальша консолідація ринку є дуже ймовірною [17].

Окрім технологічних компаній, які надають фінансові послуги, не стаючи при цьому банками, можна виділити другу, набагато радикальнішу стратегію: (майже) повне відокремлення фінансових послуг від банків шляхом створення замкнутих систем. Хоча цифрові системи замкнутого циклу з'явилися зовсім недавно, сам принцип набагато давніший. Більш традиційні компанії, що здійснюють грошові перекази, такі як Western Union, працюють за тим самим принципом, але вимагають фізичної присутності в кожній юрисдикції. На відміну від них, цифрові системи замкнутого циклу базуються на цифрових валютах, які створюються самими мережами. Першу спробу створити таку цифрову замкнену систему для транскордонних платежів зробила компанія Ripple. На основі технології розподіленого реєстру Ripple створює власну валюту (XRP), яка використовується для розрахунків [8]. Цифрові системи з замкнутим циклом здатні забезпечити інфраструктуру, яка здатна переміщати гроші, замість реальних валют, які є законним платіжним засобом, ці системи переміщують власні цифрові валюти, які в кінцевому підсумку мають бути обміняні на валюту відповідної країни.

Системи із замкнутим циклом, в яких одна компанія приймає рішення щодо стандартів і процесів, легше створити, ніж банківські системи, в яких потреба в груповій згоді може призвести до проблем із колективними діями. Але ризики, пов'язані з цифровими, власницькими системами замкнутого циклу, очевидні. По-перше, оскільки ці системи були ство-

рені поза межами жорстко регульованого зв'язку між державою та банками, відсутність наглядового контролю може не виявити недоліки в управлінні ризиками. Друге занепокоєння є набагато фундаментальнішим. Цифрові операції із замкнутим циклом можуть призвести до фрагментації через несумісні платіжні системи в економіці. Це також може призвести до домінування одного або лише кількох приватних провайдерів платіжної інфраструктури, на відміну від нинішньої аналогової системи.

Хоча кінцевою метою Ripple є революція на світовому міжбанківському ринку шляхом переконання банків приєднатися до мережі Ripple, ми бачимо ініціативи великих технологічних компаній у США щодо створення цифрових замкнутих систем для кінцевих користувачів. Прикладом може слугувати Марк Цукерберг, який вирішив разом із партнерами запустити цифрову валюту Diem (Libra), яка базується на блокчейні але суттєво відрізняється від біткойна, вона забезпечена високоліквідними активами, що дає їй можливість бути більш ліквідною.

Висновки. В умовах нестабільних глобалізаційних процесів розвиток глобального ринку платіжних послуг займає важливе місце для здійснення світогосподарських операцій, він сприяє розширенню здійснення платіжних послуг і розвитку нових інноваційних інструментів для взаєморозрахунків між учасниками ринку. Впровадження нових технологій у всі сфери міжнародного бізнесу призводить до формування нових мережевих інтегрованих структур, що охоплюють різні галузі економіки та суспільної комунікації та веде до трансформації ринку фінансових послуг. Новітні технології та передача інформації через Інтернет створили передумови для виникнення багатьох видів послуг, а застосування інноваційних інструментів в міжнародних платіжних системах посилило інтегрування бізнесу на глобальних ринках, водночас викликаючи необхідність адаптації до швидких змін та підвищення вимог до безпеки і регулювання фінансових транзакцій.

Список використаних джерел:

1. Апалькова В.В. Розвиток ринку міжнародних платіжних послуг в контексті глобальної інформатизації. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe? (дата звертання: 10.09.2024).
2. Івасів Б.С., Прийдун Л.М., Рудан В.Я. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. Тернопіль: Вектор, 2013. С. 56.
3. Пиріг С.О. Платіжні системи. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/659-platjn-sistemi-pirg-so.html> (дата звертання: 17.09.2024).
4. Кравченко І.С. Сучасний стан і перспективи розвитку Національної системи масових електронних платежів на ринку банківських платіжних карток в Україні. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2014. № 2. С. 141–148. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe? (дата звертання: 17.09.2024).
5. Jason Fernando Clearing House Automated Payments System (CHAPS) Overview. 2022. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/clearing-house-automated-payments-system-chaps.asp> (дата звертання: 19.09.2024).
6. Adam Hayes What Is the Clearing House Interbank Payments System (CHIPS)? 2024. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/clearing-house-interbank-payments-system-chips.asp> (дата звертання: 20.09.2024)
7. Target Annual Report 2023. Сайт Європейської Комісії. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/targetar/ecb.targetar2023.en.pdf> (дата звертання: 20.09.2024).
8. Barbara Brandl. The exclusive nature of global payments infrastructures: the significance of major banks and the role of tech-driven companies. *Review of International Political Economy*. 2021. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09692290.2021.2016470> (дата звертання: 23.09.2024).

References:

1. Apalkova V. V. (2016) Rozvytok rynku mizhnarodnykh platizhnykh posluh v konteksti hlobalnoi informatyzatsii [Development of the market of international payment services in the context of global informatization]. Kyiv. nats. un-t im. Tarasa Shevchenka. Kyiv. Available at: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe? (accessed September 10, 2024).

2. Ivasiv B. S., Pryidun L. M., Rudan V. Ia. (2013) Mizhnarodni rozrakhunky ta valiutni operatsii [International settlements and currency transactions] navch. posib. Ternopil: Vektor, p. 56.
3. Pyrih S. O. (2020) Platizhni systemy [Payment systems]. Available at: <https://westudents.com.ua/knigi/659-platjn-sistemi-pirg-so.html> (accessed September 17, 2024).
4. Kravchenko I. S. (2014) Suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku Natsionalnoi systemy masovykh elektronnykh platezhiv na rynku bankivskykh platizhnykh kartok v Ukraini [The current state and prospects for the development of the National system of mass electronic payments on the market of bank payment cards in Ukraine]. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy Natsionalnoho banku Ukrainy*. no. 2, pp. 141–148. Available at: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe? (accessed September 17, 2024)
5. Jason Fernando Clearing House Automated Payments System (CHAPS) Overview. (2022). Available at: <https://www.investopedia.com/terms/c/clearing-house-automated-payments-system-chaps.asp> (accessed September 19, 2024)
6. Adam Hayes (2024) What Is the Clearing House Interbank Payments System (CHIPS)? Available at: <https://www.investopedia.com/terms/c/clearing-house-interbank-payments-system-chips.asp> (accessed September 20, 2024)
7. Target Annual Report (2023). Sait Yevropeiskoi Komisii. Available at: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/targetar/ecb.targetar2023.en.pdf> (accessed September 20, 2024)
8. Barbara Brandl (2021) The exclusive nature of global payments infrastructures: the significance of major banks and the role of tech-driven companies. *Review of International Political Economy*. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09692290.2021.2016470> (accessed September 23, 2024).

Kovalchuk Tamila

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

THE ROLE OF TECHNOLOGIES IN THE GLOBALIZATION OF PAYMENT SERVICES

The article examines the role of technologies in the globalization of payment services, highlights the prerequisites for their emergence, examines the process of globalization of the world economy, which contributes to the development of informatization in the field of payment services, the spread of information technologies and the expansion of access to them for enterprises and consumers of services in different countries of the world, considered the main payment systems on the world market of international payment services for the processing of currency transactions and their advantages and disadvantages are determined, technologies that ensure coordinated interaction of market participants are identified. Among modern payment systems, those that play a key role in the functioning of the economic mechanism of the market are singled out, because they are the ones that receive increased attention and constant control by regulators. Special attention is paid to the segment of retail payment services of the global market, where a wide range of various payment tools and means are used, which are constantly being improved, take new forms and adapt to different devices. It was found that thanks to technology, electronic means of payment, including electronic money, have numerous advantages, but they also carry significant risks for consumers of international payment services, which raises the question of creating mechanisms to minimize or even eliminate the risks associated with international payment services that use electronic payment systems. It highlights technology trends in the financial sector and examines the regulatory push to advance digital technologies that have made the financial sector attractive to new players such as startups and large technology companies. At the same time, in the global payment space, the intensive development of international payment services is accompanied by the spread of the electronic money segment, which prompted economically developed countries to develop new methods of regulating electronic payments in order to reduce risks, establishing a system of transaction limits and monitoring cash flows to identify typical patterns that susceptible to fraud. It is substantiated that the introduction of new technologies in all spheres of international business leads to the formation of new integrated network structures and leads to the transformation of the payment services market.

Keywords: technologies, globalization, payment services, innovative tools, informatization.

JEL classification: F02, F47, O19, O30, O33